



# FUNCTIONARUL PUBLIC

ZIAR BILUNAR EDITAT DE CĂTRE ACADEMIA DE ADMINISTRARE PUBLICĂ DE PE LÂNGĂ PREȘEDINTELE REPUBLICII MOLDOVA

SUPLIMENT LA REVISTA "ADMINISTRAREA PUBLICĂ"

## Vasile MARINA: „Altoiul face pomul pom, cartea face omul om” *Academia a lansat o nouă promoție de absolvenți*



Pe 24 iunie curent, Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova a lansat o nouă promoție de absolvenți. Cu acest prilej, la Academie a avut loc o festivitate solemnă, în cadrul căreia au fost înmânate diplomele de master unui număr de 25 de absolvenți. Festivitatea a fost inaugurată de dl **Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică, doctor habilitat, profesor universitar**. Au fost intonate Imnul de Stat al Republicii Moldova și Imnul Academiei. În continuare, solemnitatea a fost moderată de dl **Oleg BALAN, vicerector**



**al Academiei, doctor habilitat în drept, profesor universitar interimar.**

Dl Vasile Marina a adresat absolvenților Academiei și asistenței un scurt cuvânt de salut. Dumnealui a menționat, între altele: „Astăzi D-voastră, în calitate de proaspeți absolvenți

ai Academiei, punând mâna la inimă, ați putea spune: „A sosit ziua dreptății, Sfânta zi a libertății”. Adică, este vorba că D-voastră ați absolvit deja Academia, ați devenit masteri în adevăratul sens al cuvântului

Cu doi ani în urmă D-voastră ați luat o decizie foarte im-

portantă de a vă continua studiile de masterat la Academia noastră. Cu acest prilej, aș dori să menționez că Academia de Administrare Publică este o instituție de învățământ superior de elită, aici se dau, într-adevăr, cunoștințe temeinice.

*(Continuare în pag. 6)*

## Greșea amarnic Dumitrașcu-Vodă...



În acea zi de luni, 6 iunie curent, era nu numai un minunat început de vară moldovenească, cu mult soare, cu multă lumină, cu mult verde pe meleagurile noastre strămoșești și cu

un cer albastru-azuriu, ci mai era și un destul de promițător început de săptămână, dar și de zi, în care cei șase masteranzi-absolvenți ai Academiei de Administrare Publică de pe

lângă Președintele Republicii Moldova – Petru Boicu, Mariana Buruiană, Nina Cereteu, Nadejda Josanu, Silvia Ghidora și Nicolae Pascaru – urmau să susțină tezele de master la specialitatea Teoria și practica administrației publice, studii superioare de masterat de cercetare, secția cu studii la zi. Totul părea deosebit de solemn și de responsabil în acea dimineață – expresia fețelor acestor tineri îndrăgostiți de carte, ochii maturi și larg deschiși, mâinile acestora care se asemănau cu ale unor mari dirijori de orchestră simfonică, dar mai cu seamă Comisia de evaluare a

tezelor de master în frunte cu președintele acesteia, Nistor Grozavu, doctor, conferențiar universitar, viceprimar general al municipiului Chișinău.

Susținerea tezelor de master a fost pentru acești mari vizitatori ai neamului în fața Comisiei de Stat, în opinia noastră, doar o simplă formalitate, din câte mi-am putut da seama, munca cea mare de cercetare, de contopire cu cartea și cu calculatorul, de disecare și de sintetizare a celor studiate, de elaborare a tezei de master ca atare a rămas în urma lor, împreună cu multele nopți de nesomn.

*(Continuare în pag. 3)*

## Consiliul pentru reforma organelor de drept a trasat un plan de lucru

Președintele interimar al Republicii Moldova, Marian Lupu, Președinte al Parlamentului, a convocat recent Consiliul pentru reforma organelor de ocrotire a normelor de drept.

În cursul ședinței Consiliul a audiat o serie de rapoarte ale instituțiilor vizate în cadrul reformei (Ministerul Justiției, Consiliul Superior al Magistraturii, Procuratura Generală, MAI, CCCEC) și a trasat un plan de lucru pe termen scurt și mediu.

Marian Lupu a specificat că la ședințele ulterioare vor participa și partenerii internaționali

de dezvoltare, în special membrii misiunilor diplomatice și ai organizațiilor internaționale. În opinia sa, aceasta va oferi un plus de transparență activității Consiliului și, în special, întregului proces de reformare a organelor de drept.

La următoarea ședință, care va fi organizată în apropiatele două săptămâni, va fi pus în discuție procesul de reformare și eficientizare a sistemului judiciar.

La fel, Ministerul Justiției va prezenta Consiliului Proiectul Strategiei reformării sectorului justiției, care să fie prezen-



tat Parlamentului Republicii Moldova nu mai târziu de luna septembrie 2011. Acest docu-

ment urmează să fie examinat și adoptat în plenul Parlamentului în luna octombrie 2011.

## Stadiul realizării programului de implementare a planului privind liberalizarea regimului de vize a fost discutat la Guvern



Stadiul realizării Programului național de implementare a Planului de Acțiuni privind

liberalizarea regimului de vize, implementarea recomandărilor privind Zona de liber

schimb și inițierea negocierilor privind aderarea Moldovei la spațiul aerian comun, au fost subiectele discutate în cadrul ședinței Comisiei Guvernamentale pentru integrarea europeană, prezidată de premierul Vlad Filat.

În cadrul ședinței miniștrii transportului și infrastructurii drumurilor, al economiei și al afacerilor externe și integrării europene au venit cu câte un raport cu privire la ultimele evoluții în dialogul cu UE.

Premierul Vlad Filat s-a

arătat mulțumit de stadiul realizării Programului Național de implementare a Planului de Acțiuni privind liberalizarea regimului de vize. "Noi ne-am propus să avansăm, pentru ca să avem mai mult timp pentru capitolul de implementare". El a adăugat că negocierile privind spațiul comun aviatic vor începe pe 27-28 iulie, iar pentru a demara negocierile privind Acordul de liber schimb, Moldova urmează să îndeplinească o serie de precondiții.

## Dorin Chirtoacă a câștigat alegerile

Candidatul Partidului Liberal (PL), Dorin Chirtoacă, a câștigat alegerile pentru funcția de primar general al municipiului Chișinău. Potrivit rezultatelor afișate de Comisia Electorală Centrală (CEC), după procesarea a 100% de procese-verbale, candidatul PL a învins cu 50,60% din voturile alegătorilor. Contracandidatul său comunist, Igor Dodon, a obținut 49,40% din voturi.

Staff-ul PL a sărbătorit victoria lui Dorin Chirtoacă cu șampanie. Primarul în exercițiu

a declarat că e timpul să ducă schimbarea până la capăt și o va face chiar de la 8.30 când va merge la ședința primăriei. Potrivit lui Dorin Chirtoacă, campania electorală a fost dificilă, dar a meritat toate eforturile. Primarul le-a mulțumit tuturor alegătorilor, celor care l-au votat, dar și celor care l-au susținut pe Igor Dodon. „E opțiunea lor și o respectăm. Dorin Chirtoacă în perioada 2011-2015 va fi primarul tuturor”, a declarat el.

*Serviciile de presă ale Președinției  
și Guvernului, Info-Prim Neo*





## Greșea amarnic Dumitrașcu-Vodă...



### (Sfârșit. Început în pag. 1)

Evoluând în fața Comisiei de Stat, acești proaspeți absolvenți ai Academiei au demonstrat, că marele nostru cărturar și domnitor Dimitrie Cantemir greșea amarnic atunci, când spunea despre moldoveni, precum că sunt cam lăsători la carte. „Nu ai dreptate, Dumitrașcule-Vodă!” Să-l fi văzut Dumitale pe Petru Voicu, colaborator al Oficiului teritorial Căușeni al Cancelariei de Stat, cum își prezenta el teza de master la tema „Decentralizarea administrativă în Republica Moldova, realizări și perspective”, cum opera Dumnealui cu cele mai moderne noțiuni din administrarea publică și ce aserțiuni originale făcea el în acest domeniu de studiu, sau să fi avut Dumitale ocazia s-o fi auzit pe Mariana Buruiană, originară din satul Frumoasa, raionul Călărași, absolventă a Facultății Relații Internaționale și Științe Administrative a Universității de Stat din Moldova, cum își expunea ea, foarte clar și minuțios, teza de master cu tema „Rolul administrației publice în organizarea și gestionarea serviciilor publice”, cum răspundea ea la întrebările adresate de membrul Comisiei, profesorul Teodor Popescu, doctor în istorie, conferențiar universitar, privind mecanismele de organizare și gestionare a serviciilor publice, definiția serviciilor publice! Și nu este întâmplător faptul că un alt membru al Comisiei de evaluare, Angela Popovici, doctor în istorie, conferențiar



universitar, avea să menționeze despre teza de master, elaborată de Mariana Buruiană: „Este o teză bună sub aspect conceptual. Avem de a face cu o lucrare, care denotă capacități de cercetător ale autorului, care ne vorbește despre acuratețea masterandului”.

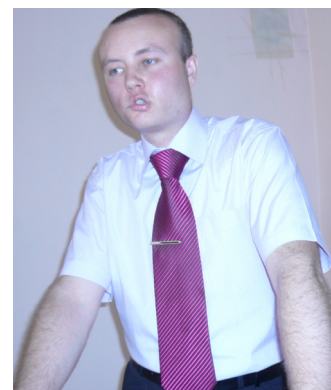
Tezele de master ale lui Petru Boicu, Mariane Buruiană și a Ninei Cereteu au fost apreciate cu nota „10”, iar cele elaborate de Nadejda Josanu, Silvia Ghidora și Nicolae Pascaru – cu nota „9”. E și aceasta o mărturie a faptului că masteranzii, care au absolvit anul



acesta Academia de Administrare Publică, nu numai că au demonstrat cunoștințe profunde la specialitatea aleasă, dar și au făcut dovada unor adevărate aptitudini de cercetători științifici autentici. Nu ne rămâne, dragă Dumitrașcule, decât să le urăm într-un ceas bun și să aibă parte de realizări cât mai performante în domeniul ales.

Deși diapazonul de note la susținerea tezelor de master (masterat de cercetare) la

specialitatea Relații internaționale în grupa 217, secția zi, a fost cu mult mai extins (10 persoane au luat două note de „10”, trei note de „9”, patru note de „8” și o notă de „7”), impresia generală a fost totuși una foarte bună. În opinia președintelui Comisiei de evaluare, Mihai Căpățînă, secretar general al Ministerului Afacerilor Externe și Integrării Europene al Republicii Moldova, a vicepreședintelui acestei Comisii, Gheorghe Căldare, doctor în istorie, conferențiar universitar, și a membrului Comisiei, Iurie Josanu, doc-



„Securitatea națională a Republicii Moldova în contextul procesului de integrare europeană” (conducător științific Gheorghe Căldare, doctor, conferențiar), a apărut în fața Comisiei și a colegilor săi fără a avea niscăiva notițe, în schimb totul a fost introdus din timp în calculator, pe care l-a utilizat cu abilitate, având-o în calitate de asistent pe Tatiana Castrașan, secretarul Comisiei. Totuși autorul tezei respective de master s-a dovedit a fi un foarte bun cunosător al problemei, înscrisurile de pe ecran folosindu-i doar în calitate de îndrumar în expunerea tezelor lucrării sale. Ce-i drept, masterandul și-a permis și o afirmație cam deocheată („Republica Moldova nu este un stat suveran”), la care a renunțat, imediat ce președintele Comisiei a rugat să dea explicațiile de rigoare în acest caz.

Tezele de master la specialitatea Drept constituțional și instituții politice a fost susținută de nouă masteranzi. Cel mai bine s-au prezentat masteranda Marina Cobzac cu tema „Controlul legalității actelor administrative”, Ludmila Țaranu cu teza la tema „Reglementarea juridică privind rolul atributelor de identificare a persoanei fizice în organele de stare civilă” și Olesia Vărtosu cu teza „Asigurarea supremației constituționale prin intermediul jurisdicției constituționale a Republicii Moldova”, ele fiind apreciate cu nota „10”.

**Mihai GHEORGHE**

tor în filozofie, conferențiar universitar, masteranzii au dat dovadă de o cunoaștere profundă a teoriei și practicii relațiilor internaționale, a situației internaționale actuale, în special, în Europa de Vest și de Vest, a procesului de integrare europeană a Republicii Moldova, a securității naționale a Republicii Moldova în contextul acestui proces etc.

Masterandul Nicolae Afanas, care și-a susținut primul teza de master, având ca temă

# Leonid BUJOR: „Vă dorim să aveți parte de discipoli, cu care să se mândrească întreaga țară!”

*Din discursul consilierului Primului-Ministru al Republicii Moldova, rostit cu prilejul Zilei Academiei*



Stimate domnule rector, stimați profesori, masteranzi, doctoranzi și absolvenți ai Academiei de Administrare Publică, onorată asistență,

Cu prilejul celei de-a 18-a aniversări a fondării Academiei de Administrare Publică, Vă transmit cele mai sincere felicitări, urări de bine, noroc și sănătate din partea dlui Vlad Filat, Prim-Ministru al Republicii Moldova. Dl Prim-Ministru transmite, de asemenea, călduroase mulțumiri profesorilor, dar și administrației Academiei de Administrare Publică pentru eforturile depuse, pentru

aportul important în pregătirea și perfecționarea nivelului profesional al celor circa 25 mii de absolvenți ai Academiei și cursurilor de perfecționare, funcționarilor publici, care, actualmente, activează în diverse organe ale administrației publice centrale și locale ale Republicii Moldova.

Țin să menționez doar câteva lucruri importante din punctul nostru de vedere. Deși, la diverse etape ale existenței sale, Academia de Administrare Publică a fost subordonată Guvernului Republicii Moldova, apoi Președintelui Republicii Moldova, corpul profesoral-didactic și-a făcut onest datoria chiar dacă la o anumită etapă unii au confundat lucrurile și au încercat să transforme Academia într-o filială a fostei guvernări comuniste. Slavă Domnului, cei cu puterea au trecut în opoziție și lucrurile au revenit la normalitate.

Aș dori să mai menționez doar unele performanțe ale

Academiei de Administrare Publică cu care ne mândrim cu toții. Dacă în 1993, în primul an de funcționare a Academiei, aici exista doar o grupă academică cu 39 de persoane, în prezent aici studiază 450 de persoane la diverse forme de studii și specialități.

Dacă la începuturile sale, la Academie își desfășurau activitatea 11 profesori, care au pus temeliile formării corpului profesoral-didactic, atunci astăzi numărul lor a ajuns la 58, inclusiv 10 doctori habilitați, profesori universitari, 26 doctori conferențieri, care participă în cel mai activ mod la pregătirea și perfecționarea cadrelor din domeniul administrației publice.

Grație schimbărilor, care s-au produs în ultimii doi ani în Republica Moldova – înlocuirea guvernării precedente cu cea a Alianței pentru Integrarea Europeană, la Academie s-au produs schimbări și de alt gen: a fost efectuată depolitizarea Academiei, moralitatea,

profesionalismul, responsabilitatea, bunul-simț, principiul obiectivismului în cercetarea științifică au revenit la Academia de Administrare Publică.

Astăzi, pentru colectivul Academiei de Administrare Publică, pentru absolvenții instituției D-voastră de învățământ superior este cu adevărat o zi de sărbătoare. În această zi solemă vă dorim noi performanțe în domeniul pregătirii și perfecționării cadrelor de funcționari publici, precum și în cel al cercetării științifice. Să aveți parte de discipoli, cu care se va mândri nu numai Academia de Administrare Publică, dar și întreaga noastră țară.

Vă dorim să deveniți cu adevărat Alma Mater pentru toți funcționarii publici din toată republica. Iar în încheiere, permiteți-mi să vă doresc „Vivat Academia!” (Dl Leonid Bujor a înmănat unui grup din trei profesori ai Academiei Diplomele de Onoare ale Guvernului Republicii Moldova).

## Întrevedere cu experți români în achiziții publice

Pe 22 iunie curent, dl Vasile MARINA, rector al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova, doctor habilitat, profesor universitar, a avut o întrevedere cu o echipă de experți români, din care au făcut parte dl Gheorghe BANU, coordonator de componentă și expert-cheie, dl Corneliu BURADA, expert pe termen scurt, și dna Maria BOJESTEANU, expert pe termen scurt, însoțiți fiind de dna Tatiana RABOVILA, șef Direcție administrativ-financiară a Agenției Achiziții Publice a Republicii Moldova, în vederea realizării activităților proiectului de înfrățire instituțională „Sprijin pentru sistemul de achiziții publice al Republi-



cii Moldova”. La întrevedere a participat dna Aurelia ȚEPORDEI, director al Departamentului dezvoltare profesională al Academiei de Administrare Publică.

Pe lângă faptul că rectorul Academiei i-a familiarizat pe oaspeții români cu activitatea acestora pe parcursul celor 18 ani de la fondare, cu structura, formele, metodele și procedeele de instruire și perfecționare a funcționarilor publici, pre-

cum și cu principalele direcții de cercetare științifică în domeniul administrării publice, au fost susținute consultări comune privind analiza conexiunilor existente între Agenția Achiziții Publice și entitățile participante în cadrul sistemului de achiziții publice (autorități contractante și operatori economici) în cadrul programului național de formare a personalului și a programelor de asistență în derulare cu donatori externi;

identificarea problemelor specifice în îndeplinirea sarcinilor și responsabilităților personalului Agenției Achiziții Publice în perspectiva implementării organigramei propuse de experții din cadrul proiectului de înfrățire instituțională.

Participanții la întrevedere au ajuns, urmare a discuțiilor și consultărilor reciproc utile, la concluzia că există necesitatea imperioasă în vederea unei colaborări mutual avantajoase și eficiente în cadrul Proiectului finanțat de Uniunea Europeană prin ENP Planul Național de acțiune 2007 pentru realizarea componentei „Sprijin pentru sistemul de achiziții publice al Republicii Moldova”.

**Cor. „F.P.”**



## Ședința Consiliului Departamentului organizarea instruirii

Departamentul organizarea instruirii al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova este un adevărat stat major al instituției noastre de învățământ superior, în sarcina căruia sunt puse organizarea, desfășurarea, controlul și evaluarea procesului de instruire în cadrul Academiei. Acest Departament își are Consiliul său, care desfășoară o activitate operativă de gestionare a procesului de studii. El este convo-



cat în funcție de oportunități, de necesitățile de a examina la concret și cât mai detaliat posibil, de a adopta o decizie asupra diverselor chestiuni de organizare a instruirii academice, cu recomandarea ulterioară Senatului Academiei de Administrare Publică pentru a adopta o hotărâre respectivă și de a oficializa problema corespunzătoare.

Pe 22 iunie curent, a avut loc ședința ordinară a Consiliului Departamentului organizarea instruirii, în cadrul căreia președintele acestuia, dna Tatiana ȘAPTEFRAȚI, doctor, conferențiar universitar, a propus pentru ordinea de zi următoarele chestiuni: Cu privire la examinarea și recomandarea Senatului spre aprobare a Planurilor de învățământ, studii superioare de masterat

de cercetare și de profesionalizare pentru anul de studii 2011-2012 (informații – șefii de catedre Teodor Popescu, Svetlana Cojocar, Orest Tărăță, Ion Dulschi, Teodora Gherman); Cu privire la examinarea și recomandarea Senatului spre aprobare a Normativelor timpului de muncă a corpului profesoral al Academiei pentru anul de studii 2011-2012 (informație – Tatiana Șaptefrați, director al Departamentului organizarea instruirii); Cu privire la examinarea și recomandarea Senatului pentru aprobare spre publicare a cursului de lecții "Multiculturalitate și dialog intercultural în spațiul unitar european", autor Stela Spănu, doctor, conferențiar universitar (informație – dl Orest Tărăță, doctor, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale), precum și a Îndrumarului metodic „Politici europene”, autor Rodica Rusu, doctor, lector superior (informație – dl Orest Tărăță).



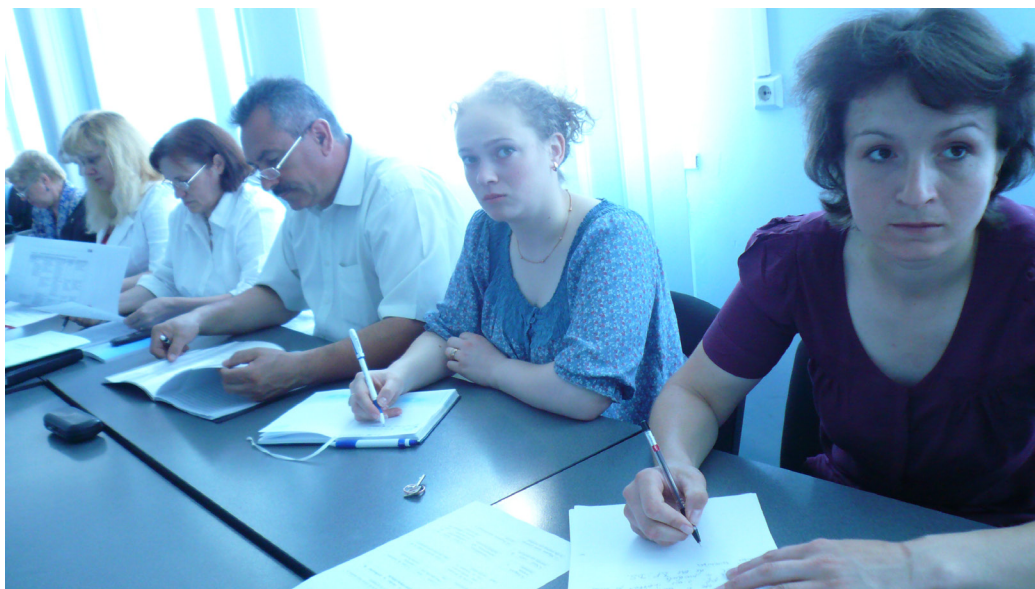
Chestiunile înscrise pe ordinea de zi au suscitat dezbateri aprinse, discuții în contradictoriu, propuneri originale, la care au participat Oleg Balan, vicerector, doctor habilitat în drept, profesor universitar interimar, Angela Popovici, doctor în istorie, conferențiar universitar, Teodor Popescu, doctor în istorie, conferențiar universitar, Ion Dulschi, doctor în istorie, conferențiar universitar, Anatolie Bantuș, doctor în drept, profesor universitar, Orest Tărăță, doctor în științe politice, conferențiar universitar, și alții.

Deși chestiunile examinate au făcut să apară multe semne de întrebare, să intervină cu explicații în repetate rânduri vicerectorul Aca-

demiei, Oleg Balan, ele au fost recomandate în unanimitate Senatului pentru examinare și aprobare.

Vom menționa cu satisfacție că astfel de ședințe ale Consiliului Departamentului organizarea instruirii, discuțiile și dezbaterile asupra chestiunilor înscrise pe ordinea de zi sunt nu numai o formă deosebit de eficientă de consultare a membrilor colectivului profesoral-didactic în cele mai importante probleme din activitatea Academiei de Administrare Publică, dar și o modalitate deosebit de concludentă de asigurare a transparenței, precum și un suport inestimabil în activitatea Senatului Academiei.

**Cor. „F.P.”**



## Vasile MARINA: „Altoiul face pomul pom, cartea face omul om”

(Continuare. Început în pag. 1)

Pe parcursul acestor doi ani de zile D-voastră ați studiat obiecte fundamentale care vă vor fi de un real folos atunci, când va fi vorba ca să vă orientați în procesele care se desfășoară în societatea noastră.

Promoția D-voastră de absolvenți este una deosebită. Tocmai în perioada studiilor D-voastră guvernarea comunistă a fost înlăturată de la putere ca urmare a unor alegeri parlamentare democratice și corecte, dar și ca rezultat al recentelor alegeri locale generale. Fiara comunistă mai întreprinde unele atacuri asupra democrației, asupra forțelor care doresc binele și prosperarea pentru acest popor, dar ele vor suferi un eșec total și ireversibil.

Trebuie să ne cunoaștem adevărata noastră istorie, să știm cine suntem, de unde venim și care este viitorul nostru. La Academia de Administrare Publică se promovează adevărul istoric, adevărul științific. Misiunea noastră este de a edifica un stat demn de Uniunea Europeană, un stat în care cetățenii să se bucure de un trai decent, destoinic.

După absolvirea Academiei mulți dintre D-voastră vor căuta să se aranjeze la un serviciu conform specialității obținute, dar nu mă îndoiesc de faptul că unii dintre D-voastră vor pleca peste hotare. Firește, este greu să rămâi pe loc. Lupta pentru independența față de Rusia nu s-a încheiat, de aceea trebuie să fiți patrioți adevărați.

În încheiere, Vă doresc un viitor strălucit, dar să nu uitați, că a fi domn e o întâmplare, dar a fi om e un lucru mare. Vă urez mari succese și să nu uitați niciodată de Academia de Administrare Publică”.

Calde cuvinte de felicitare a rostit dl **Gheorghe CĂLDARE, doctor în istorie, conferențiar universitar**. Dumnealui a menționat, între altele: „Astăzi, în viața Academiei de Administrare Publică de pe lângă

Președintele Republicii Moldova, este un eveniment remarcabil – unei noi promoții de absolvenți le vor fi înmânate diplome de absolvire a acestei prestigioase instituții de învățământ, astfel ei urmând să se încadreze în procesul de activitate în diverse domenii ale administrației publice centrale și locale.

Este cunoscut faptul că în prezent țara noastră tranzitează o perioadă deloc ușoară de transformări profunde, care au drept scop final modernizarea tuturor sferelor vieții politice, economice și sociale a societății. Guvernul Alianței pentru



Integrare Europeană activează cu insistență pentru promovarea reformelor solicitate atât de populație, cât și de comunitatea internațională, reforme care urmează să contribuie la transformarea Republicii Moldova în viitorul apropiat într-o țară eligibilă pentru aderarea la Uniunea Europeană. Îndemn absolvenții noștri să contribuie cu toate capacitățile de care dispun pentru realizarea acestui obiectiv major, fapt ce va permite includerea țării noastre într-un areal de prosperitate și stabilitate, în care guvernează valorile democratice și respectul față de libertățile fundamentale ale omului.

Cu titlu separat mă adresez absolvenților de la specialitatea „Relații internaționale”. D-voastră aveți un rol aparte pentru apropierea țării noastre de structurile europene. Cunoșcând principiile de activitate ale UE, fiind familiarizați cu modalitățile de elaborare și implementare a proiectelor de colaborare și asistență pe care le propun forurile euro-



pene autorităților naționale, D-voastră urmează să contribuiți nemijlocit, prin cunoștințele și abilitățile pe care le posedați, la avansarea țării noastre spre spațiul comunitar.

Stimați absolvenți! Profesorii, dar și întreg personalul Academiei, au depus pe parcursul acestor 2 ani de studii eforturi susținute pentru ca D-voastră să deveniți specialiști de înaltă calificare, de care în prezent are stringentă necesitate Republica Moldova. Vă doresc să corespundeți în totalitate acestor așteptări și să vă încadrați plenar în activitatea nobilă de europenizare a țării noastre. Vă urez mult succes!”

**Ion DULSCHI, doctor în istorie, conferențiar universitar, șef catedră științe juridice**, a venit și el cu cele mai



frumoase cuvinte pentru absolvenții Academiei: „În această zi deosebită trăim cu toții sentimente cu o dublă semnificație. Întâi de toate, suntem captivați de emoții pozitive ce derivă din satisfacția împlinirii, finalizării studiilor la masterat. Dar, oricum, există și sentimentul tristeții provocat de eventuala despărțire.

Sunt încă vii amintirile de la ședința solemnă de inaugurare

a anului de studii 2009-2010 și consacrarea absolvenților de azi în masteranzi ai Academiei de Administrare Publică. Curgerea timpului își are specificul său. Indiferent de anotimp - de e vară, de e iarnă - durata orei, zilei săptămânii are aceeași lungime de undă, pe când perceperea timpului este determinată de intensitatea și consistența sa. Pentru Academie indicele relevant de consistență este exprimat de conținutul și captivitatea activităților din sălile de studii. Doar prin implicarea activă a masteranzilor în studierea celor mai diverse teme ale disciplinelor de studii este asigurată asimilarea cunoștințelor necesare unui bun specialist.

În clipele ce urmează, D-voastră, absolvenților promoției 2011, vă vor fi înmânate diplomele de master la specializările administrare publică, relații internaționale, drept constituțional și instituții politice, după care veți putea pretinde că sunteți profesioniști în domeniile menționate. Este adevărat, dar pentru a fi cu adevărat un specialist veritabil este necesar să dispuneți de cunoștințe necesare, de abilități practice de aplicare a cunoștințelor și de voință personală pentru atingerea obiectivelor propuse.

Diplomele ce confirmă studiile de masterat sunt aidoma unui cont de deponent, care este inutil dacă nu-l folosești și care se epuizează dacă nu-l suplinești. Studiile au fost, sunt și vor fi apreciate în societate.

(Continuare în pag. 7)



## Vasile MARINA: „Altoiul face pomul pom, cartea face omul om”

(Sfârșit. Început în pag. 1,6)

Din această perspectivă, și în continuare aveți misiunea de a vă racorda cunoștințele la necesitățile activității practice. Pentru aceasta Academia, și în continuare, vă oferă posibilitatea de a vă spori gradul de profesionalism în cadrul cursurilor de perfecționare, prin noi programe de masterat, prin studii de doctorat.

Vă felicit pe toți cu prilejul încheierii programului de masterat și vă urez un La mai mult și la mai mare!”

În fața absolvenților Academiei a venit cu un emoționant discurs și **dl Sergiu TATAROV, doctor în drept, lector superior universitar**. „D-voastră, absolvenții de astăzi ai Academiei, vă puteți considera deja colegii noștri, care am absolvit Academia de Administrare Publică exact cu zece ani în urmă, a menționat Dumnealui. Toți am devenit ci-



neva, toți deținem niște funcții – care mai mari, care – mai mici. Dar într-o a le ocupa ne-au ajutat, în primul rând, cunoștințele obținute la această prestigioasă instituție de învățământ superior. Inima ne crește ca o piine caldă atunci, când vorbim despre Academie, când auzim că absolvenții acesteia sunt promovați în înalte funcții de stat. Am dori să vă vedem nu numai ocupând funcții responsabile în instituțiile centrale ale statului, dar și să ne întâlnim cu D-voastră și să ne salutăm în marile orașe europene, cum ar fi Paris, Bruxelles, Strasbourg, dar și pe alte continente ale planetei. Academia de Administrare Publică a depus eforturi susținute pentru a vă da direcția corec-

tă în viață. În continuare totul depinde deja de D-voastră, cărora le aparține viitorul acestui stat. Consider că Academia de Administrare Publică este talpa națiunii noastre, de aceea prestigiul său urmează a fi dezvoltat prin faptele D-voastră concrete, prin activitatea D-voastră de viitor”.

În continuare,  **dna Tatiana ȘAPTEFRĂȚI, doctor, conferențiar universitar, director al Departamentului organizarea instruirii al Academiei**, a dat citire Ordinului rectorului Academiei de Administrare Pu-



blică de pe lângă Președintele Republicii Moldova „Cu privire la acordarea titlului, eliberarea diplomelor de master și acordarea distincțiilor Academiei absolvenților anului 2011, studii superioare de masterat de cercetare”, iar rectorul Academiei, dl Vasile Marina, a înmănat diplomele de master și distincțiile respective.

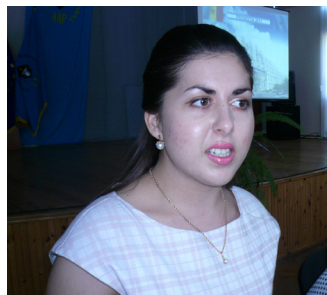
**Absolventa Academiei, specializarea „Teoria și practica administrației publice”, Nina CERETEU** a adus în suc-



cinta sa luare de cuvânt mulțumiri profunde profesorilor Academiei pentru cunoștințele căpătate, pentru formarea profesională. Ea a ținut să ureze, de asemenea, colegilor săi, proaspeților masteri cele mai frumoase succese în activitatea de viitor, realizări cât mai

importante pe tărâmul administrației publice.

**Ludmila ȚARANU, absolventa Academiei la specializarea „Drept constituțional și instituții politice”,** a afirmat



de la tribuna ședinței festive: „Suntem mândri că am învățat la această prestigioasă instituție de învățământ superior, care se numește Academia de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova. Țin să aduc cele mai sincere mulțumiri profesorilor noștri – Nicolae Romandaș, Anatolie Bantuș, Sergiu Tatarov, rectorului dl Vasile Marina, precum și vicerectorului dl Oleg Balan – și să le urez în continuare noi și tot mai mari succese în activitatea profesională. Colegilor mei, masteranzi în diverse domenii, le doresc din toată inima să-și dobândească idealurile lor de viață!”

**Absolventul Academiei, specializarea „Relații internaționale” Nicolae AFANAS**, a menționat în cuvântul său de salut: „Ziua de astăzi constituie pentru noi un moment important în viața noastră, în formarea noastră profesională în cadrul Academiei de Administrare Publică, care va rămâ-

ne mereu cu noi. Astăzi trecem într-o nouă etapă a statutului nostru – în cea a funcționarilor publici, a oamenilor de stat.

La Academie ne-au învățat să fim cetățeni, patrioți, dar țin să mulțumim și părinților noștri care ne-au crescut, ne-au educat, ne-au dat carte, ne-au făcut să fim oameni între oameni.

În spatele meu se văd trei drapеле: cel al Republicii Moldova, care simbolizează baștina, patria; al Academiei de Administrare Publică, care ne arată că aici noi ne-am format ca specialiști, ca masteranzi; precum și drapelul Uniunii Europene, care înseamnă viitorul nostru, pentru care vom munci cu toții din răspuțeri; vom schimba prin munca noastră viața a milioane de oameni din țara noastră. Țin să adresez calde felicitări colegilor mei, cărora le doresc realizări cât mai importante!”

Rectorul Academiei, dl Vasile Marina, a anunțat încheierea festivității de înmănare a diplomelor, felicitându-i încă o dată din suflet pe proaspeții absolvenți, urându-le noi succese în continuare, precum și doleanța de a deveni adevărați cetățeni și patrioți ai acestui pământ. „Altoiul face pomul pom, cartea face omul om”, a remarcat Dumnealui înainte de a-și lua rămas bun de la absolvenții Academiei.

Absolvenții Academiei au sădit, împreună cu profesorii lor, tradiționalul pom pe Aleea absolvenților Academiei de Administrare Publică.

**Mihai MANEA**



# La 15 iunie s-au împlinit 122 de ani de la trecerea în eternitate a marelui poet român Mihai EMINESCU



**Mihai EMINESCU**

## Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,  
Țara mea de glorie, țara mea de dor?  
Brațele nervoase, arma de tărie,  
La trecutu-ți mare, mare viitor!  
Fiarbă vinu-n cupe, spumege pocălul,  
Dacă fii-ți mândri aste le nutresc;  
Căci rămâne stânca, deși moare valul,  
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Vis de răzbunare negru ca mormântul  
Spada ta de sânge dușman fumegând,  
Și deasupra idrei fluture cu vântul  
Visul tău de glorie falnic triumfând,  
Spună lumii large steaguri tricolore,  
Spună ce-i poporul mare, românesc,  
Când s-aprinde sacru candida-i vâlvoare,  
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Îngerul iubirii, îngerul de pace,  
Pe altarul Vestei tainic surzând,  
Ce pe Marte-n glorie să orbească-l face,  
Când cu lampa-i zboară lumea luminând,  
El pe sânu-ți vergin încă să coboare,  
Guste fericirea raiului ceresc,  
Tu îl strânge-n brațe, tu îi fă altare,  
Dulce Românie, asta ți-o doresc.

Ce-ți doresc eu ție, dulce Românie,  
Tânăra mireasă, mamă cu amor!  
Fiii tăi trăiască numai în frăție  
Ca a nopții stele, ca a zilei zori,  
Viața în vecie, glorie, bucurie,  
Arme cu tărie, suflet românesc,  
Vis de vitejie, fală și mândrie,  
Dulce Românie, asta ți-o doresc!

## Iar când voi fi pământ

Iar când voi fi pământ,  
În liniștea serii,  
Săpați-mi un mormânt  
La marginea mării.

Nu voi sicriu bogat,  
Podoabe și flamuri,  
Ci-mi împlețiți un pat  
Din veștede ramuri.

Să-mi fie somnul lin  
Și codrul aproape,  
Să am un cer senin  
Pe-adâncile ape.

S-aud cum blânde cad  
Izvoarele-ntruna,  
Pe vârfuri lungi de brad  
Alunece luna.

S-aud pe valuri vânt,  
Din munte talanga,  
Deasupra-mi teiul sfânt  
Să-și scuture creanga.

Și cum n-oi suferi  
De-atuncea-nainte,  
Cu flori m-or troieni  
Aduceri aminte.

Și cum va înceta  
Al inimii zbucium,  
Ce dulce-mi va suna  
Cântarea de bucium!

Vor arde-n preajma mea  
Luminile-n dealuri,  
Izbind s-or frământa  
Eternele valuri.

Și nime-n urma mea  
Nu-mi plângă la creștet,  
Ci codrul vânt să dea  
Frunzișului veșted.

Luceferii de foc  
Privi-vor din cetini  
Mormânt fără' de noroc  
Și fără prieteni.

## Grigore VIERU

### Eminescu

La zidirea Soarelui, se știe,  
Cerul a muncit o veșnicie,  
Noi, muncind întocmai, ne-am ales cu,  
Ne-am ales cu domnul Eminescu.  
Domnul cel de pasăre măiastră,  
Domnul cel de nemurirea noastră-Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate,  
Floare de latinătate  
Sub un cer cu stele sudice!  
De avem sau nu drepate,  
De avem sau nu drepate,  
Eminescu să ne judece.

Mi-l fură, Doamne, adineauri  
Pe înaltul domn cu tot cu lauri.  
Mă uscam de dor, în piept cu plânsul,  
Nu știam că dor mi-era de dânsul,  
Nu știam că doina mi-o furară  
Cu străvechea și frumoasa Țară- Eminescu.

Acum am și eu pe lume parte:  
Pot îmbrățișa măiastra-ți carte,  
Știu că frate-mi ești și-mi ești părinte,  
Acum nimeni nu mă poate minte.  
Bine ai venit în casa noastră,  
Neamule, tu, floare mea albastră-Eminescu.

Suntem în cuvânt și-n toate  
Floare de latinătate,  
Sub un cer cu stele sudice!  
De avem sau nu drepate,  
De avem sau nu drepate, Eminescu să ne judece!



## George Călinescu a scris aceste emoționante cuvinte despre moartea poetului:

“Astfel se stinse în al optulea lustru de viață cel mai mare poet, pe care l-a ivit și-l va ivi vreodată, poate, pământul românesc. Ape vor seca în albie și peste locul îngropării sale va răsări pădure sau cetate, și câte o stea va vesteji pe cer în depărtări, până când acest pământ să-și strângă toate sevele și să le ridice în țeava subțire a altui crin de tăria parfumurilor sale “...

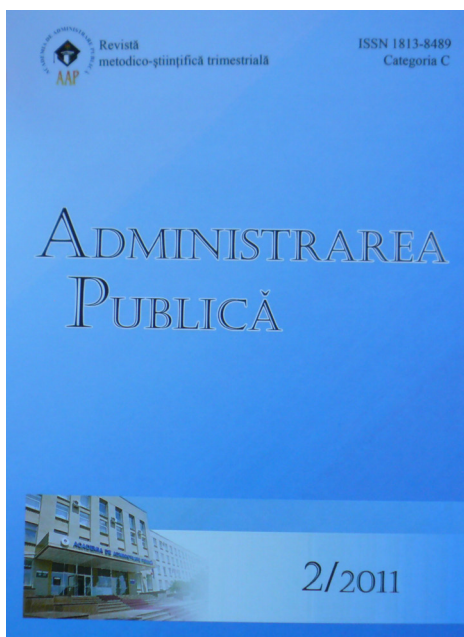


# Revista „Administrarea Publică” nr. 2/2011

„Contribuții valoroase la dezvoltarea științei administrației. Unele reflecții asupra moștenirii științifice a lui Mihail Platon” - cu acest studiu, semnat de **Aurel SÂMBOTEA-NU, doctor în științe politice, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative a Universității de Stat din Moldova**, este inaugurată atât rubrica „Administrarea publică: teorie și practică”, cât și recent apărutul nr. 2 al revistei „Administrarea Publică” în ansamblu. „Analizând opera științifică a lui Mihail Platon, menționează savantul, am putea evidenția, în viziunea noastră, câteva direcții de cercetare: a) studii de conceptualizare a proceselor și fenomenelor administrative; b) studii cu referire la activitatea cadrelor din administrația publică; c) studii privind procesul de reformare a administrației publice; d) studii comparate vizând sistemele de administrație publică; e) studii complexe cu menire didactică.

**Ion DULSCHI, doctor în istorie, conferențiar universitar, șef Catedră științe juridice a Academiei de Administrare Publică**, semnează la aceeași rubrică cea de a doua parte a amplului studiu „Autorități autonome ale administrației publice centrale”, sfârșitul căruia va fi publicat în nr. 3 al revistei. La respectiva rubrică mai subscriu cu articolul „Coeziunea socială și principiile politicii sociale” **Orest TĂRAȚĂ - doctor în științe politice, conferențiar universitar, șef Catedră științe politice și relații internaționale a Academiei**, precum și **Mariana IAȚCO - doctor în politici publice, lector superior, Universitatea de Stat din Moldova**.

Ca de obicei, problemele societății civile și ale statului de drept sunt examinate cu multă profunzime și în acest număr de revistă la rubrica cu aceeași denumire. Un interes deosebit



il prezintă „Aspectele comparative ale statutului funcționarului public și al celui de ales local” prezentate de **Sergiu TATAROV, doctor în drept, lector universitar**, precum și „Cadru legal privind promovarea și asigurarea principiului transparenței în Republica Moldova”, la care semnează **Galina POGONEȚ - doctor în drept, conferențiar universitar**. La rubrica respectivă mai publică **Anatolie BANTUȘ - doctor în drept, profesor universitar** („Unele aspecte privind protecția libertății și siguranței persoanei în Republica Moldova”), **Natalia BANTUȘ - doctor în drept** („Considerațiuni privind Curtea Internațională de Arbitraj de pe lângă Camera Internațională de Comerț de la Paris”), precum și **Boris NEGRU - doctor în drept, conferențiar universitar**, avându-l în calitate de coautor pe **Vasile BANTAȘ - doctorand la Universitatea de Stat din Moldova** („Statul de drept și societatea civilă”).

Deși revista „Administrarea Publică”, nu se știe de ce, nu este acreditată la profilul științific în domeniul economic, publicația susține în permanență rubrica „Economie și finanțe publice” cu noi și noi materiale. Și de data aceasta, cunoscuți savanți-economiști din repu-

blică vin să se pronunțe asupra unor probleme economice stringente. **Andrei BLANOVSCI, doctor în economie, conferențiar universitar**, își expune punctul său de vedere asupra „declinului agriculturii Republicii Moldova” care, în opinia sa, „continuă”, iar **Svetlana GO-ROBIEVSCHI, doctor în științe economice, conferențiar universitar**, se pronunță asupra evaluării diferenței sociale a populației Republicii Moldova.

**Silvia DULSCHI, doctor în științe istorice, lector superior universitar, și Vlad CANTĂR, lector superior universitar, doctorand**, ambii reprezentând Academia de Administrare Publică, inserează la rubrica „Instruirea funcționarilor publici: strategii și tehnologii noi” articolele „Obiective și politici ale administrării publice în Republica Moldova în condițiile crizei demografice” și, respectiv, „Specificul lingvistic al predării limbii franceze funcționarilor publici”.

Rubrica „Relații internaționale și integrare europeană” este susținută de profesorii Academiei, **Gheorghe CĂLDARE, doctor în științe istorice, conferențiar universitar**, cu studiul „Elaborarea noului cadru juridic de colaborare a Republicii Moldova cu Uniunea Europeană”, și **Iurie JOSANU, doctor în filozofie, conferențiar universitar**, cu articolul „Avantaje și dezavantaje de colaborare a Republicii Moldova cu Comunitatea Statelor Independente prin prisma securității naționale”.

Este pentru prima dată, când rubrica „Tribuna tânărului cercetător” a fost solicitată de un număr atât de mare de tineri savanți de la Academia de Administrare Publică, precum și de la alte instituții de învățământ superior din republică. Articolele lor sunt pe cât de

variate ca temă și conținut, pe atât de originale ca metodă de cercetare și de expunere. Vom menționa în mod special în acest sens articolele semnate de **Svetlana RATĂ, doctorandă, Academia de Administrare Publică** („Forme de control al activității autorităților administrației publice și interferența lor în procesul de administrare”), **Evgheni BLINOV, doctorand, Institutul Regional de Administrare Publică din Odessa al Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Ucrainei, prim-redactor-șef adjunct al ziarului „Odeskie izvestia”** („Легитимность политических технологий как фактор легитимности государственной власти”), **Natalia CHEPTEA, doctorandă, Universitatea Liberă Internațională din Moldova** („Unele aspecte conceptuale privind răspunderea juridică”) și a.

Vom menționa, în încheiere, că din acest număr revista „Administrarea Publică” are și o componență modificată a Colegiului redacțional. Printr-o hotărâre a Senatului Academiei din 14 iunie curent, membri ai Colegiului redacțional al revistei au devenit, de asemenea, **Victor POPA - doctor habilitat în drept, profesor universitar, președinte al Comisiei juridice, numiri și imunități a Parlamentului Republicii Moldova**, **Teodor POPESCU - șef Catedră științe administrației, doctor în istorie, conferențiar universitar**, **Włodzimierz PUZYNA - rector al Școlii de Administrare Publică din Szczecin (Polonia)**, **Virgil STOICA - șef Catedră științe politice, doctor, conferențiar universitar, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iași (România)**, **Aurel SÂMBOTEA-NU - doctor în științe politice, conferențiar universitar, șef Catedră științe administrative, Universitatea de Stat din Moldova**, **Tatiana ȘAPTEFRAȚI - doctor în biologie, conferențiar universitar, director Departament organizarea instruirii**.

**Gheorghe BĂJENARU**

# Top 10 diferențe între Polul Nord și Polul Sud

De Alexandru Safta

## 4. Multă gheață

Cel mai sudic continent al planetei deține cu ușurință 90% din toată gheața Pământului, gheață ce înglobează aproximativ trei sferturi din apa dulce a Terrei. Acest lucru a alimentat în cazul unora ideea să decupeze și să mute aisberguri pentru a stinge setea zonelor excesiv de uscate.

În fapt, prințul Mohammed

al Faisal din Arabia Saudită chiar a luat la un moment dat în considerare planul de a disloca un aisberg de 100 de milioane de tone din Antarctica și a-l transporta în Peninsula Arabică. Prin comparație, polul nord este caracterizat de o cantitate de ghețuri cu mult mai mică decât în cazul polului sud.



## 5. Țara nimănui

În ciuda imaginilor simbolice ale diferiților exploratori care au înfipt triumfător steaguri în gheața de la Polul Sud, continentul Antarcticii este singurul loc de pe Pământ care nu aparține nimănui. Nu are vreo istorie a unor popoare aborigene și este guvernat prin Tratatul Antarcticii, conform căruia atât teritoriul în sine cât și resursele lui vor fi folosite numai în scopuri pașnice și științifice.

Această situație se află într-un contrast puternic cu populația de peste patru milioane de locuitori care trăiește în interiorul cercului arctic, atât în câteva mici așezări, precum și în orașe mari ca: Barrow, Alaska; Tromsø, Norvegia; Murmansk și Salekhaard, Rusia. Pe teritoriul Antarcticii nu se află decât ocazional oameni, aflați în misiuni de cercetare, și numeroase baze științifice.

## 6. Aurul negru

Potrivit unor estimări efectuate de U.S. Geological Survey, sub gheața din nordul cercului arctic se află aproximativ un sfert din totalul rezervelor de petrol neexploatate ale Terrei. Din acest motiv, Rusia a și făcut demersul îndrăzneț de a pretinde monopolul asupra unei mari porțiuni a regiunii arctice, în speranța că va putea exploata depozitele de zăcăminte din Dorsala Lomonosov, o protuberanță subacvatică de sub Oceanul Arctic, întinsă pe o

distanță de 1.800 de kilometri și în care s-ar ascunde până la zece miliarde de tone de petrol.

Și SUA își revendică locul la porție, trimițând distrugătoare de gheață pentru a-și marca teritoriul din vecinătatea Alaskăi. Deși se crede că depozite de petrol există și în scoarța continentală a Antarcticii, cum ar fi zona de sub Marea Ross, Tratatul Antarcticii interzice vehement, pentru moment, orice exploatare la Polul Sud.

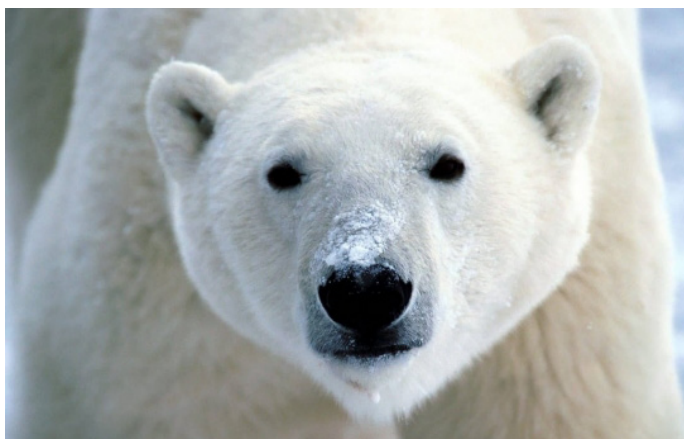


## 7. Urșii polari și pinguinii nu sunt vecini

Este, în general, acceptat de oameni, probabil ca urmare a viziunii unor videoclipuri publicitare și cărți poștale, că urșii polari și pinguinii împart același habitat glacial. Nimic mai fals. Pinguinii trăiesc exclusiv în emisfera sudică, îndeosebi în Antarctica, și nu au prădători naturali de uscat, așa cum cert le-ar fi uriașul carnivor.

Este, probabil, și motivul pentru

care pinguinii sunt păsări nezburătoare, care și-au adaptat aripile în forma înotătoarelor, ce le servesc la realizarea unei suite de manevre nautice. Urșii polari, pe de altă parte, cele mai mari animale de pradă de pe uscat, sunt specie endemică emisferei nordice a lumii și "domnesc" peste zonele nordice înghețate ale Oceanului Arctic, hrănindu-se cu foci, morse și, ocazional, cu balene eșuate.





## 6000 euro - o gheretă în Piața centrală

Deținătorul mai multor gherete din Piața centrală a fost reținut la finele săptămânii trecute de către ofițerii anticorupție în cadrul unei operațiuni, fiind bănuțit de trafic de influență.

Potrivit denunțatorului, acesta ar fi pretins 6000 euro pentru a determina administrația Î.S. „Piața Centrală” să urgenteze întocmirea contractului de arendă și obținerea unei gherete în piață. El susținea că are influență asupra responsabililor de la piață și că 1000 euro din sumă urma să ajungă la ei.

La momentul reținerii, suma de 1000 euro a fost depistată în buzunarul hainei cet. S.D. care se îndrepta către administrația Î.S. „Piața Centrală”, banii urmând a fi

transmiși și „pentru a aplica ștampila pe contractul de arendă semnat”.

Suma de 5000 euro a fost depistată în geanta soției bănuțitului care, la cererea colaboratorilor CCCEC, a predat banii benevol.

În prezent Centrul anticorupție instrumentează o cauză penală în temeiul alin. (2), art. 326 Cod Penal al Republicii Moldova – traficul de influență.

Bărbatul este cercetat în stare de libertate.

Precizăm că ofițerii de urmărire penală investighează cazul sub toate aspectele pentru a stabili adevărul. Până acum au fost audiate mai multe persoane, inclusiv din cadrul administrației Î.S. „Piața Centrală”.

## Permise de conducere cu 500 lei bucata

Un profesor al filialei Cahul a Î.S. „Centrul de pregătire a specialiștilor pentru Armata Națională a Republicii Moldova” a fost prins de ofițerii anticorupție în momentul în care primise 1000 lei de la un cetățean.

Potrivit denunțatorului, banii constituiau recompensa pentru două permise de conducere de categoria B și urmau să ajungă la examinatori pentru a facilita susținerea cu succes a probei.

Reținerea în flagrant a avut

loc la 15 iunie în Cahul, iar în cadrul percheziției corporale au fost depistate bancnotele în sumă de 1000 lei cu inscripția „mită CCCEC”. Banii au fost ridicați din buzunarul cămășii.

În prezent, Direcția generală teritorială Sud instrumentează o cauză penală pornită pe faptul comiterii traficului de influență.

Profesorul se deține în Izolatorul de detenție provizorie din Cahul și este reținut pentru 72 de ore.

## CCCEC completează statistica: al optulea avocat bănuțit de corupție

O avocată în vârstă de 36 de ani a fost reținută de ofițerii anticorupție, fiind bănuțită de trafic de influență. Femeia a fost prinsă în flagrant în preajma unui hotel din capitală.

Potrivit denunțatorului, avocata ar fi pretins 500 euro „pentru a determina procurori din Procuratura Rîșcani din Chișinău să ia o decizie favorabilă în cadrul unei cauze penale”.

În momentul reținerii, cei 500 euro marcați „mită CCCEC” au fost găsiți în geanta avocatei. Aceasta i-a predat benevol, la cererea ofițerului de urmărire penală.

Femeia este învinuită de procurori de trafic de influență, pe numele ei fiind pornită o cauză penală în temeiul al. 2 art. 326



Cod penal – trafic de influență.

Centrul anticorupție investighează cazul sub toate aspectele.

De la începutul anului, CCCEC a reținut 8 avocați pentru diferite acte de corupție.

Avocata este cercetată în stare de libertate.

## Grădinița 130: după carne de cal, mită pentru directoare

150 de euro - atât ar fi extorcat șefa grădiniței nr. 130 din Chișinău de la un părinte pentru a-i înregistra copilul în instituția preșcolară.

În seara zilei de 14 iunie, directoarea a fost prinsă în flagrant de ofițerii anticorupție chiar în biroul de serviciu din incinta grădiniței. Aceasta a fost surprinsă în momentul în care a primit de la petiționar 150 euro marcați „mită CCCEC”.

În cadrul percheziției efectuate în birou au mai fost depistate și ridicate mijloace bănești în sumă de 6300 lei, proveniența și destinația cărora urmează a fi stabilită în cadrul urmăririi penale.

De notat însă că la banii respectivi erau anexate înscriseuri, potrivit conținutului cărora aceștia erau donați pentru necesitățile

grădiniței de către părinții copiilor.

În prezent cetățeanul S. N. se deține în Izolatorul de detenție preventivă al CCCEC, fiind reținut pentru 72 de ore.

Pe numele acesteia este inițiată o cauză penală în temeiul al. 2, art. 324 Cod penal al Republicii Moldova – corupere pasivă (până la 10 ani închisoare cu amendă până la 60 000 lei).

Amintim că acum un an, ofițerii Centrului au descoperit că micuții de la instituția în cauză primeau în alimentație carne de cal, în loc de bovină.

CCCEC va remite Ministerului Educației mai multe solicitări pentru a se informa vizavi de procedurile legale de înmatriculare a copiilor în instituțiile preșcolare.

## Alți doi profesori prinși cu teste rezolvate... în incinta catedrei de educație fizică

Doi profesori ai liceului „Univers-Lions” din capitală au fost surprinși pe 13 iunie de ofițerii anticorupție în timp ce rezolvau teste la geografie pentru elevii lor care susțineau examenele de BAC la „Mihai Viteazul”.

Urmare a cercetării la fața locului, s-a constatat prezența

a trei persoane, două dintre care au fost identificate ca profesori ai aceleiași liceu, iar una s-a dovedit a fi ruda unui elev din liceul „Univers-Lions” care susținea examenul de bacalaureat în liceul „Mihai Viteazul”.

În rezultatul cercetării biroului, care reprezintă catedra

de educație fizică a liceului în cauză, au fost depistate file cu răspunsuri ale testelor de evaluare a cunoștințelor la examenele de bacalaureat la disciplina „Geografie”.

Conform explicațiilor profesorilor, subiectele testelor au fost expediate prin intermediul telefonului mobil, iar răspunsu-

rile urmau să fie transmise pe aceeași cale.

La moment, se acumulează materiale pentru întocmirea procesului-verbal contravențional în privința persoanelor implicate.

Centrul anticorupție a sesizat Ministerul Educației asupra acestui caz.

# Dicționar explicativ al Uniunii Europene

## BRUXELLES

Bruxelles este în același timp capitala Belgiei, una dintre cele trei capitale ale Uniunii Europene (împreună cu Luxembourg și Strasbourg), capitala Regiunii autonome Bruxelles și sediul Organizației Tratatului Atlanticului de Nord (NATO). Originea numelui nu este clară. Unii, pentru a justifica ortografia francfonă creată artificial în 1830, susțin că ar fi broekzeil (stofă de pantaloni). Alții, ținând cont de pronunțare și îndeosebi de ortografia clasică, susțin că ar fi bruidscel (cămară miresei). O altă ipoteză vorbește despre o formă romanică neautenticată, ce ar însemna „casa mlaștinii”.

## BUGETUL UNIUNII EUROPENE

Bugetul UE reprezintă ansamblul resurselor financiare de care aceasta dispune anual pentru îndeplinirea de către instituțiile comunitare a obiectivelor stabilite în prezent prin Tratatul de la Amsterdam (TUE + TCE). Bugetul comunitar este limitat în valoare absolută, el reprezentând astăzi 1,27% din produsul național brut (PNB) total al celor 27 de state membre. La nivelul anului 1999, bugetul Uniunii Europene se ridica la aproape 90 de miliarde euro, iar cifra nu a crescut semnificativ, deși numărul statelor membre a ajuns la 27. La nivelul anului 2008, bugetul este de 120,3 miliarde de euro, cu numai 5,7% mai mare decât în anul 2007, și reprezintă 0,96% din produsul intern brut al statelor Uniunii Eu-

ropene, în scădere cu 0,03% față de cel al anului anterior. Sistemul de finanțare a bugetului Comunităților Europene, bazat inițial pe contribuții naționale, a fost înlocuit progresiv printr-un sistem de resurse proprii format din: prelevări agricole (sume obținute din schimburile agricole cu țările țări); taxe vamale prelevate în cadrul schimburilor cu state din exteriorul CE, pe baza tarifului vamal comun; rețete provenind din taxa pe valoarea adăugată (TVA) percepută în statele membre (fiecare stat membru contribuie cu 1,4% din TVA); o contribuție din produsul național brut al fiecărui stat membru.



## BUNĂSTAREA ANIMALELOR

Legislația europeană în domeniul protecției animalelor urmărește să scutească animalele de orice fel de suferință care poate fi evitată și se referă la trei mari domenii: creșterea, transportul și sacrificarea animalelor. Este foarte important să se ia măsuri în aceste domenii, nu doar din motive etice și morale, ci și pentru sănătatea animalelor și pentru calitatea alimentelor de origine animală.

Bunăstarea animalelor a fost

abordată pentru prima dată la nivel legislativ în 1974. Mai târziu, a fost anexat la Tratatul de la Amsterdam, semnat în 1997, un Protocol privind protecția și bunăstarea animalelor, care menționează cerințele în acest domeniu. Era, astfel, recunoscut faptul că animalele sunt ființe simțitoare, iar instituțiile Uniunii Europene sunt obligate să acorde atenție cerințelor de bunăstare a animalelor în formularea politicilor comune. Îndeplinirea cerințelor din legislația comunitară este verificată la fața locului de Oficial Alimentar și Veterinar, în colaborare cu autoritățile competente ale statelor membre.

## CAPACITATE DE ABSORBȚIE

Capacitatea unei țări sau organizații de a folosi eficient asistența financiară primită de la Uniunea Europeană. Gradul de absorbție a fondurilor disponibile prin Programul Operațional Regional, de exemplu, este dat de capacitatea organizațiilor eligibile (care pot solicita finanțare) de a elabora și a pune în aplicare proiecte viabile, de bună calitate. Cu alte cuvinte, deși nevoile unei țări sau organizații sunt mari, capacitatea sa de a utiliza eficient asistența financiară poate fi limitată. Există state cu o capacitate impresionantă de absorbție, precum Spania, care a reușit să atragă de la UE peste 200 de miliarde de euro în 20 de ani, dar și altele, de exemplu, România, ce nu a absorbit în primul an de la ade-

rare decât aproximativ 400 de milioane de euro dintr-un total de peste 33 de miliarde, stabiliți pentru perioada 2007-2013.

## CAPITALĂ CULTURALĂ EUROPEANĂ

Denumire dată în fiecare an unui oraș (sau mai multora) din Europa, în scopul de a face mai vizibile realizările culturale și punctele de atracție din orașul respectiv, astfel încât cetățenii europeni să își cunoască mai bine patrimoniul cultural comun. Inițiativa de a desemna în fiecare an „capitale culturale europene” datează din 1985, iar începând din 2005 alegerea lor se face de către Consiliul Uniunii Europene, în baza unei recomandări a Comisiei, în a cărei formulare se ține seama de părerea unui juriu specializat.

Pentru perioada 2006-2010 au fost desemnate capitale culturale europene următoarele orașe: 2006, Patras (Grecia); 2007, Luxembourg (Luxembourg), Sibiu (România); 2008, Liverpool (Marea Britanie), Stavanger (Norvegia); 2009, Linz (Austria), Vilnius (Lituania); 2010, Essen (Germania), Istanbul (Turcia), Pecs (Ungaria). Ocazia oferită în 2007 Sibiului de a deveni Capitală Culturală Europeană s-a transformat într-o șansă pentru acest oraș și România deopotrivă de a prezenta, încă din primul an al aderării la UE, modul de viață, tradițiile, patrimoniul cultural etc., prin intermediul unui program complex și atractiv.

## Abonarea 2011

Continuă abonarea pentru anul 2011 la revista științifico-metodică trimestrială **“ADMINISTRAREA PUBLICĂ”** și la ziarul **“FUNCȚIONARUL PUBLIC”**, publicații ale Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova.

Revista **“Administrarea Publică”** apare trimestrial.

Costul unui abonament:

**3 luni - 41 lei 30 bani; 6 luni - 82 lei 60 bani.**

Ziarul **“Funcționarul public”** apare de 2 ori pe lună.

Costul unui abonament:

**3 luni - 37 lei 80 bani; 6 luni - 75 lei 60 bani.**

## ECHIPA REDACȚIONALĂ:

**Mihai MANEA** - specialist principal

**Valentin ȘCAREVNEA** - designer

**Elena BALMUȘ** - specialist coordonator

## A DRESA ANOASTRĂ:

Mun. Chișinău, str. Ialoveni, 100.

Ziarul apare de două ori pe lună.

Indice 67919.

Coli de tipar 1,5. Tiraj: 400.

Dat la tipar 29.06.2011

E-mail: [sep@aap.gov.md](mailto:sep@aap.gov.md)

E-mail: [sectia\\_a\\_aap\\_gov@yahoo.com](mailto:sectia_a_aap_gov@yahoo.com)

## CONTACTE:

Tel: 28-40-78



“Funcționarul Public” - supliment la revista “Administrarea Publică” -  
publicație a Academiei de Administrare Publică de pe lângă Președintele Republicii Moldova